

**កាលប្បវត្តិសង្ខេប
ករណីសកម្មជនមាតាធម្មជាតិ**

(CC) CCHR 02-07-2024

កាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៤ សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញបានប្រកាសសាលក្រមផ្ដន្ទាទោសសកម្មជនមាតាធម្មជាតិចំនួន ១០ នាក់ឱ្យជាប់ពន្ធនាគាររយៈពេលពីប្រាំមួយ ដល់ប្រាំបីឆ្នាំ។ លោក អាឡិច ហ្សង់ដ្រេ ហ្គង់សាឡេស ដេវីតសិន លោក យឹម លាងហ៊ុំ និងកញ្ញា ស៊ុន រដ្ឋា ត្រូវកាត់ទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគាររយៈពេលប្រាំបីឆ្នាំពីបទរួមគំនិតក្បត់ និងបទប្រមាថចំពោះអង្គព្រះមហាក្សត្រ។ លោក ចុន រដ្ឋា លោក លី ចាន់ដារ៉ាត លោក កញ្ញា ឡុង គន្ធា កញ្ញា ភួន កែវស្មី និងសកម្មជនបីនាក់ផ្សេងទៀត ត្រូវបានកាត់ទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគាររយៈពេលប្រាំមួយឆ្នាំពីបទរួមគំនិតក្បត់។ លោក ចុន រដ្ឋា លោក លី ចាន់ដារ៉ាត កញ្ញា ឡុង គន្ធា កញ្ញា ភួន កែវស្មី និងលោក យឹម លាងហ៊ុំ ត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលប្រកាសសាលក្រម។ ពួកគេត្រូវបានបញ្ជូនទៅឃុំខ្លួននៅពន្ធនាគារចំនួនប្រាំផ្សេងគ្នា រួមមានពន្ធនាគារខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តព្រះវិហារ និងមណ្ឌលអប់រំកែប្រែទី៣ ស្ថិតក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំ។ ត្រឹមខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៦ ពួកគេបានជាប់ពន្ធនាគារអស់រយៈពេលពីរឆ្នាំហើយ។ សំណើសុំនៅក្រៅឃុំរបស់ពួកគេត្រូវបានបដិសេធម្ដងហើយម្ដងទៀត។ សវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ពួកគេត្រូវបានលើកពេលចំនួនពីរដង។ កាលប្បវត្តិសង្ខេបនេះបង្ហាញពីករណីរបស់ពួកគេពីពេលចាប់ផ្ដើមរហូតដល់បច្ចុប្បន្ន។

កាលប្បវត្តិករណី

១៦ មិថុនា ២០២១

សកម្មជនមាតាធម្មជាតិចំនួនបួននាក់ រួមមាន កញ្ញា ស៊ុន រដ្ឋា លោក សេត ឈីវឈីម៉េង និងលោក លី ចាន់ដាវ៉ារុត ត្រូវបានចាប់ខ្លួននៅពេលពួកគេចុះទៅថតទីតាំងបង្ហូរទឹកស្អុយមួយកន្លែងនៅតាមដងទន្លេបាសាក់ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ លោក យឹម លាងហ៊ី ត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងខេត្តកណ្តាល។ ពួកគេត្រូវបានបញ្ជូនទៅអគ្គស្នងការដ្ឋាននគរបាលដើម្បីសួរចម្លើយ មុននឹងបញ្ជូនទៅតុលាការ។ សកម្មជនម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេត្រូវបានដោះលែងវិញ។

១៩ មិថុនា ២០២១

ស៊ុន រដ្ឋា, លី ចាន់ដាវ៉ារុត, យឹម លាងហ៊ី និង អាឡិច ហ្សង់ដ្រេ ហ្គង់សាឡេស ដេវិតសិន ជាជនជាតិអេស្ប៉ាញដែលត្រូវបាននិរទេសចេញពីកម្ពុជា ត្រូវបានចោទពីបទ រួមគំនិតក្បត់ និងបទប្រមាថចំពោះអង្គព្រះមហាក្សត្រ តាមមាត្រា ៤៥៣ និង ៤៣៧ (ស្ទួន) ដោយសារតែវីដេអូបែកធ្លាយ អំពីកិច្ចប្រជុំតាមប្រព័ន្ធហ្ស៊ីមរបស់សកម្មជនមាតាធម្មជាតិ។ ស៊ុន រដ្ឋា, លី ចាន់ដាវ៉ារុត និង យឹម លាងហ៊ី ត្រូវបានបញ្ជូនទៅឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

១២ កក្កដា ២០២១

តុលាការបានចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន អាឡិច ហ្សង់ដ្រេ ហ្គង់សាឡេស ដេវិតសិន។ តុលាការក៏បានចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួនសកម្មជនមាតាធម្មជាតិបីនាក់ផ្សេងទៀតផងដែរ។ មិនមែនព័ត៌មានអំពីកាលបរិច្ឆេទដែលពួកគាត់ត្រូវបានចោទប្រកាន់ទេ។

២២ កក្កដា ២០២១

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញបានចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ឡុង គន្ធា, ភួន កែវស្នី និង ប៉ុន រដ្ឋា ដែលកំពុងជាប់ពន្ធនាគារក្នុងករណីមួយផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទ «ញុះញង់» តាំងពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០ ។ អ្នកទាំងបីរងបទចោទបន្ថែមមួយទៀតពីបទ «រួមគំនិតក្បត់»។

១២ វិច្ឆិកា ២០២១

ស៊ុន រដ្ឋា, លី ចាន់ដារ៉ុត, យឹម លាងហ៊ី, ឡុង គន្ធា, ភួន កែវស្នី, និង ថុន រដ្ឋា ត្រូវបានដោះលែងដោយដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ជាមួយនឹងការរឹតត្បិតសេរីភាពដើរហើររបស់ពួកគេ។

២៩ ឧសភា - ២៤ មិថុនា ២០២៤

បន្ទាប់ពីស្ងប់ស្ងាត់អស់រយៈពេលបីឆ្នាំ សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានបើកសវនាការករណីនេះនៅថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា។ សវនាការចំនួនប្រាំបីដង ក្នុងរយៈពេលប្រាំថ្ងៃ ត្រូវបានធ្វើឡើង និងបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា។

២ កក្កដា ២០២៤

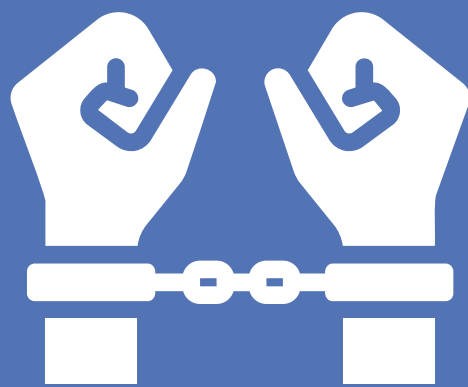
សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញបានចេញសាលក្រមផ្ដន្ទាទោសកម្មជនមាតាធម្មជាតិចំនួន ១០ នាក់នៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ។ អាឡិច ហ្សង់ដ្រេ ហ្គង់សាឡេស ដេវីតសិន, យឹម លាងហ៊ី និង ស៊ុន រដ្ឋា ត្រូវកាត់ទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគាររយៈពេលប្រាំបីឆ្នាំពីបទរួមគំនិតក្បត់ និងបទប្រមាថចំពោះអង្គព្រះមហាក្សត្រ។ ថុន រដ្ឋា, លី ចាន់ដារ៉ុត, ឡុង គន្ធា, ភួន កែវស្នី និង សកម្មជនបីនាក់ផ្សេងទៀត ត្រូវបានកាត់ទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគាររយៈពេលប្រាំមួយឆ្នាំ ពីបទរួមគំនិតក្បត់។ ថុន រដ្ឋា, លី ចាន់ដារ៉ុត, ឡុង គន្ធា, ភួន កែវស្នី និង យឹម លាងហ៊ី ត្រូវបានចាប់ខ្លួនភ្លាមៗក្រោយពេលប្រកាសសាលក្រម។ ពួកគេត្រូវបានបញ្ជូនទៅឃុំខ្លួននៅពន្ធនាគារចំនួនប្រាំផ្សេងគ្នា រួមមានពន្ធនាគារខេត្តកណ្តាល ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ខេត្តព្រះវិហារ និងមណ្ឌលអប់រំកែប្រែទី៣ ស្ថិតក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំ។

១៧ កុម្ភៈ ២០២៥

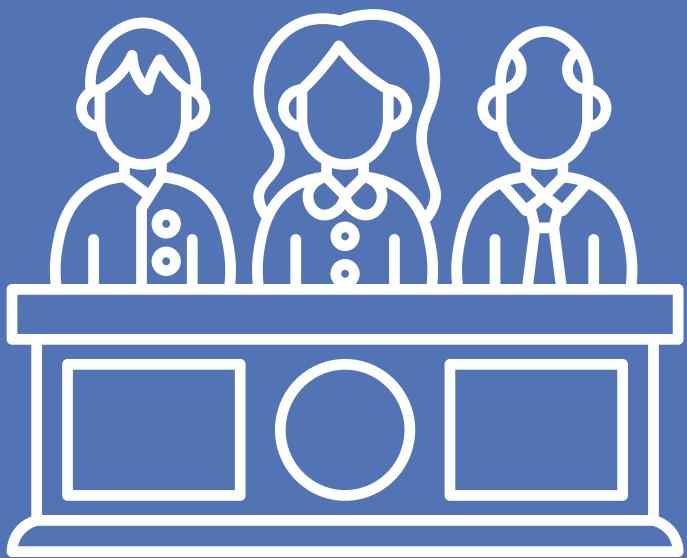

សំណើសុំនៅក្រៅឃុំលើកទីមួយរបស់សកម្មជនមាតាធម្មជាតិកំពុងជាប់ឃុំទាំងប្រាំនាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅសាលាឧទ្ធរណ៍។ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ សាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញបានសម្រេចប្រានចោលសំណើសុំរបស់ពួកគេ។ តុលាការបានយកមាត្រា ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាសំអាងនៃការមិនដោះលែងពួកគេ។

តុលាការកំពូលបានសម្រេចបដិសេធសំណើសុំនៅក្រៅឃុំរបស់សកម្មជនទាំងប្រាំរូប ដោយតម្កល់សេចក្តីសម្រេចរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញ។ តុលាការកំពូលបានបើកសវនាការលើសំណើសុំនៅក្រៅឃុំនេះកាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែមេសា។

មិថុនា ២០២៥

សវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានសាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញកំណត់ធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥ ។ នៅប៉ុន្មានថ្ងៃមុនពេលចាប់ផ្តើមសវនាការ សាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញបានប្រកាសលើកសវនាការទៅពេលក្រោយ ក្រោមមូលហេតុថា តុលាការមិនអាចបញ្ជូនដីកាដល់ អាឡិច ហ្សង់ដ្រូ ហ្គង់សាឡេស ដេវីតសិន និងជនជាប់ចោទមួយចំនួនទៀត។

១ ធ្នូ ២០២៥

សាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញបានបដិសេធសំណើសុំនៅក្រៅឃុំរបស់សកម្មជនកំពុងជាប់ឃុំទាំងប្រាំនាក់ម្តងទៀត។ នេះជាលើកទៀតពីរដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បដិសេធសំណើសុំនៅក្រៅឃុំរបស់ពួកគេ។ សាលាឧទ្ធរណ៍បានលើកយកមូលហេតុដូចសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនលើកមុនដើម្បីធ្វើការបដិសេធទៀត។

២៣ កុម្ភៈ ២០២៦

តុលាការកំពូលបានបើកសវនាការលើសំណើសុំដោះលែងរបស់សកម្មជនទាំងប្រាំ។

២ មីនា ២០២៦

តុលាការកំពូលបដិសេធសំណើសុំដោះលែងរបស់សកម្មជនទាំងប្រាំម្តងទៀត ដោយតម្កល់សេចក្តីសម្រេចរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញ។

មេធាវីរបស់សកម្មជនមាតាធម្មជាតិបានទទួលលិខិតអញ្ជើញឱ្យចូលរួមសវនាការដែលសាលាឧទ្ធរណ៍គ្រោងធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៦ ។ លិខិតអញ្ជើញចេញដោយអគ្គព្រះរាជអាជ្ញារង ចុះកាលបរិច្ឆេទថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា។

ប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយមក តុលាការបានចេញលិខិតជូនដំណឹងអំពីការលើកសវនាការ។ មិនមានការកណត់កាលបរិច្ឆេទថ្មីសម្រាប់សវនាការទេ។ មូលហេតុនៃការលើកពេលសវនាការគឺដោយសារ «ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាមានធុរៈផ្ទាល់ខ្លួន»។

២ កក្កដា ២០២៦

ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃគម្រប់ពីរឆ្នាំនៃការផ្ដន្ទាទោស និងឃុំខ្លួនសកម្មជនមាតាធម្មជាតិ។ មកដល់ថ្ងៃនេះ សវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ពួកគេនៅមិនទាន់ធ្វើឡើងនៅឡើយ។ ក្នុងរយៈពេលនេះ សកម្មជនទាំងប្រាំនាក់បានកំពុងជាប់ពន្ធនាគារនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។

ម.ស.ម.ក យល់ឃើញថាការពន្យារពេលដ៏យូរបែបនេះមិនត្រឹមតែប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិទទួលបានការសន្មតទុកជាមុនថាគ្មានទោសរបស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះទេ ហើយការបដិសេធសំណើសុំនៅក្រៅឃុំម្តងហើយម្តងទៀត ក្នុងអំឡុងពេលពួកគេកំពុងរង់ចាំសវនាការបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ រឹតតែធ្វើឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់សិទ្ធិមានសេរីភាពរបស់ពួកគេថែមទៀត។

ក្នុងនាមជារដ្ឋភាគីដែលបានផ្តល់សច្ចាប័នលើកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ប្រទេសកម្ពុជាមានកាតព្វកិច្ចធានាថាសកម្មជនមាតាធម្មជាតិត្រូវទទួលបាននូវការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ពួកគេក្នុងពេលវេលាឆាប់រហ័សតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ម.ស.ម.ក ក៏សូមយកឱកាសនេះ ស្នើជាថ្មីម្តងទៀតឱ្យលុបចោលការផ្ដន្ទាទោស និងដោះលែងអ្នកការពារបរិស្ថានទាំងនេះឱ្យមានសេរីភាពឡើងវិញ។

